

Kontakt mellem hund og fører

Indlæring og uddannelse af hunden starter med et godt forhold mellem hund og fører allerede fra den første dag. Dette skal udvikles og vedligeholdes hele livet, og det hele starter med en god kontakt.

Tekst: Henrik Vestergaard Hove-Nielsen, jagthundekonsulent Danmarks Jægerforbund

Foto: Tine Broen Nielsen, forbundsinstruktør Danmarks Jægerforbund

HUNDE: Fra første dag, den lille hvalp kommer hjem, starter arbejdet med at skabe et godt forhold, ikke blot mellem hund og fører, men også til resten af familien. I denne artikel vil jeg holde fokus på de grundfærdigheder, som er vigtige for at skabe kontakt, og som er nødvendige i forhold til det fremtidige samarbejde.

Kontakt

Det hele starter med etablering af kontakt, som er en af de grundfærdigheder, som desværre let kan blive overset eller helt glemt i forbindelse med uddannelsen. Det kan der være mange årsager til, men ofte oplever jeg, at man som instruktør har en forventning om, at det med kontakten til hunden har kursisterne helt styr på,

når de møder til den første træning. Det er dog ikke altid sådan, og derfor er det vigtigt, at jeg som instruktør hele tiden er opmærksom på, hvorvidt der overhovedet er kontakt mellem hund og fører.

Hvordan skabes kontakt

Allerede den første dag er det vigtigt, at hvalpen oplever, at det bedste sted at være i hele verden er ved mig. Al kommunikation mellem hvalpen og mig opstår gennem signaler, og det vil være svært at lære signalerne, hvis ikke vi har kontakt. Med andre ord: Motivationen for at have kontakt til mig skal i denne fase af indlæringen være væsentlig større end motivationen for alt andet.

Forventningens glæde

I indlæringsfasen er det derfor vigtigt, at jeg hele tiden har fokus på kontakten. Den skaber jeg på forventningens glæde om, at det bedste sted at være i hele verden er hos mig. Når jeg, sammen med hvalpen, starter den første indlæring ud fra princippet "leg til læring", foregår det derfor altid primært i øjenhøjde med hvalpen. Altså enten sidder jeg på gulvet sammen med hvalpen, eller også, som et alternativ til dette, kommer hvalpen op i øjenhøjde, eventuelt på et bord. Når hvalpen tager kontakten, altså søger mig og samværet, roser jeg den MEGET, enten verbalt, med en godbid eller endnu bedre ved at invitere hvalpen ind til mig, dvs. fysisk, kærlig kontakt, så hvalpen kan mærke, at vi er et makkerpar. "Tryghed skaber tillid."

Kontakt skabes blandt andet ved, at det bedste sted i verden er ved hundeføreren.

Glem ikke kontakten

Langsomt, men sikkert lærer jeg nu hvalpen at kunne holde kontakten og være rolig i momentet, og det er her, det gode forhold mellem hund og fører skabes. Det kaldes med et fint ord "bonding" og er hele fundamentet for det kommende samarbejde. Herfra går det stærkt, og jeg kobler derfor naturligt "kontaktøvelsen" sammen med "sit"-øvelsen, som senere bliver til "stop" ved håndsignal og fløjten. Netop fordi det går meget stærkt med indlæringen i denne periode, er mange hundeførere desværre tilbøjelige til at ændre fokus fra selve kontaktøvelsen til målet, nemlig "stop"-signal på afstand. Når fokus flyttes, resulterer det desværre ofte i, at hvalpen langsomt, men sikkert flytter kontakten fra hundeføreren til alt muligt andet, som den finder større værdi ved.

Et godt eksempel

I forbindelse med en træningsaften bemærkede jeg, at indtil flere hvalpe og unghunde havde god kontakt til hundeføreren i den periode, hvor de sammen med hundeførerne skulle afvente og se andre ekvipager lave en øvelse (flere hundeførere satte sig her ned ved siden af deres hvalp og "bondede" med den). Men i det øjeblik, de selv skulle vise en øvelse, mistede hund og fører meget hurtigt kontakten med hinanden af to årsager. For det første flyttede hundeføreren fokus fra hvalpen til en øvelse, hvor kravene var alt for høje i forhold til hundens niveau. For det andet var instruktøren ikke opmærksom på dette, hvorfor resultatet blev en øvelse, hvor hundeførerens frustration over manglende kontakt fra hvalpen blev straffet både verbalt og med ryk i linen. "Utryghed skaber mistillid."

Gå ikke for hurtigt frem

Derfor er det vigtigt ikke at gå for hurtigt frem. At komme til træning i den lokale jagtforening er ikke, og har aldrig været, tænkt som en eksamen en gang om ugen, hvor man som hundefører skal vise, at alting er perfekt, og at hunden kan det hele, inden den er otte måneder gammel. Jagthundeinstruktøren er der, fordi man som hundefører skal have nye redskaber til at træne fra gang til gang uden at miste det gode forhold mellem dig og din hund. Derfor skal der, specielt i hvalpe- og unghundetræning (indlæ-

ringsfasen), være lagt vægt på individuel træning. Man skal derfor som hundefører acceptere, at det ikke altid er mig og min hund, der fokuseres på, men at man også får rigtig megen viden ved blot at se og lytte, mens andre træner.

Indkald

En anden og meget vigtig grundfærdighed er indkald. Fundamentet til indkald bliver også skabt i kontaktøvelsen. Men på lige fod med, at vi i kontaktøvelsen flytter fokus fra kontakten til målet, altså stop-fløjtet, så er det samme tendens, jeg ser hos mange, når de træner indkald.

Når jeg som instruktør oplever en hund, som i indkald er langsom eller helt stopper op og snuser eller, endnu mere problemfyldt, løfter ben, skyldes det IKKE ulydighed eller manglende respekt. Det skyldes desværre ofte det faktum, at hundeføreren i indlæringen af øvelsen har flyttet fokus fra kontakten til målet, nemlig at komme hurtigt og lige hjem. Det er hundens naturlige instinkt for at markere sig (løfte ben), der pludselig har større værdi end at komme hjem.

Det er skabt ved, at hundeføreren for tidligt har ændret adfærd i indlæringen og er gået fra at sætte sig ned og vise glæde og kontakt, når hunden kommer hjem, til at stå op og i bedste fald sige "dygtig" til sin hund. Altså målet med indkald i indlæringen er

ikke at komme hjem og sidde pænt, men til gengæld er det at komme hjem til hundeføreren for at opnå fællesskabet og kontakten.

Flere elementer

Nu er der sikkert nogen, der tænker, at det så bare er indkald. Men kontaktøvelsen og herunder indkald er fundamentalt for jagten, uanset race, størrelse og køn. Når den dag kommer, hvor hunden kommer for vildt, vækkes alle dens naturlige jagtinstinkter fuldt ud og ikke kun delvist, som vi har gjort med dummy eller andet i indlæringen. I det øjeblik, det sker, er det vigtigt, at hunden stadig er motiveret for at komme, når man kalder, og dermed søge kontakten og samarbejdet i stedet for at gå på jagt hver for sig.

Misforstået opfattelse

Noget af det, som vores jagthundeinstruktører i Danmarks Jægerforbund er gode til, er indlæring med fokus på racespecifikke forskelle, og når det kommer til de fundamentale øvelser i grundfærdigheder, er det ligegyldigt, hvilken race hunden har. Samarbejde kommer af et godt forhold mellem hund og fører, som blandt andet skabes gennem kontakt og indkald; det er i samarbejdet, der skabes tryghed, og tryghed skaber tillid.

Knæk og bræk med træningen!
hvh@jaegerne.dk

Motivationen for at komme hjem til det bedste sted af alle, nemlig ved hundeføreren, er større end motivationen for at lave alt muligt andet.